

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

zo 16. júla 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Insolvenčné konania – Nariadenie (EÚ) 2015/848 – Článok 3 – Medzinárodná právomoc – Centrum hlavných záujmov dlžníka – Fyzická osoba, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť – Vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej centrom hlavných záujmov tejto osoby je miesto jej obvyklého pobytu – Vyvrátenie domnienky – Situácia, v ktorej sa jediná nehnuteľnosť dlžníka nachádza mimo členského štátu obvyklého pobytu“

Vo veci C-253/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal da Relação de Guimarães (Odvolací súd Guimarães, Portugalsko) zo 14. februára 2019 a doručený Súdnemu dvoru 26. marca 2019, ktorý súvisí s konaním:

MH,

NI

proti

OJ,

Novo Banco SA,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory S. Rodin, sudcovia K. Jürimäe (spravodajkyňa) a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, P. Lacerda, P. Barros da Costa a L. Medeiros, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin a P. Costa de Oliveira, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. apríla 2020,

* Jazyk konania: portugalcina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi MH a NI na jednej strane a OJ a Novo Banco SA na druhej strane vo veci žiadosti o začatie insolvenčného konania podaného prvými uvedenými osobami.

Právny rámec

Právo únie

Nariadenie (ES) č. 1346/2000

- 3 Nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191), bolo zrušené a nahradené nariadením 2015/848. Jeho odôvodnenie 13 stanovovalo:

„Centrum hlavných záujmov dlžníka by malo zodpovedať miestu, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy, a ktoré by teda tretie strany mali dokázať určiť.“

- 4 Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000 stanovoval:

„Právomoc na začatie konkurzných konaní majú sudy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka. Pri obchodných spoločnostiach a u právnických osôb sa v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo.“

Nariadenie 2015/848

- 5 Odôvodnenia 5, 23 a 27 až 34 nariadenia 2015/848 stanovujú:

„(5) Na riadne fungovanie vnútorného trhu je nevyhnutné zabrániť podnetom, ktoré by strany viedli k tomu, aby majetok alebo súdne konania prenášali z jedného členského štátu do druhého v snahe získať výhodnejšie právne postavenie, čím sa poškodzuje kolektívny záujem veriteľov (taktizovanie pri výbere súdu, tzv. forum shopping).“

...

- (23) Toto nariadenie umožňuje začatie hlavného insolvenčného konania v členskom štáte, ktorý je centrom hlavných záujmov dlžníka. Uvedené konanie má univerzálny rozsah a jeho cieľom je obsiahnuť všetok majetok dlžníka. Na ochranu rôznych záujmov toto nariadenie umožňuje začať vedľajšie insolvenčné konania, ktoré by prebiehali súčasne s hlavným insolvenčným konaním. Vedľajšie insolvenčné konania sa môžu začínať v členskom štáte, v ktorom má dlžník nejaký podnik. Účinky vedľajšieho insolvenčného konania sú obmedzené na majetok, ktorý sa nachádza na území tohto štátu. Potrebu jednotnosti na úrovni Únie zabezpečujú povinné pravidlá na koordináciu s hlavným insolvenčným konaním.

...

- (27) Pred začatím insolvenčného konania by mal príslušný súd bez návrhu preskúmať, či sa centrum hlavných záujmov dlžníka alebo podnik dlžníka skutočne nachádza v jeho obvode.
- (28) Pri určovaní, či je centrum hlavných záujmov dlžníka zistiteľné tretími stranami, by sa mali osobitne brať do úvahy veriteľa a ich chápanie toho, kde dlžník vykonáva správu svojich záujmov. ...
- (29) Toto nariadenie by malo obsahovať viacero záruk na zabránenie podvodnému alebo nečestnému taktizovaniu pri výbere súdu (tzv. forum shopping).
- (30) Preto by domnienky, že centrom hlavných záujmov je registrované sídlo, hlavné miesto podnikania a miesto obvyklého pobytu, mali byť vyvrátiteľné, a príslušný súd členského štátu by mal starostlivo posúdiť, či sa centrum hlavných záujmov dlžníka skutočne nachádza v danom členskom štáte. V prípade spoločnosti by túto domnienku malo byť možné vyvrátiť, pokiaľ sa ústredie spoločnosti nachádza v inom členskom štáte ako jej registrované sídlo a pokiaľ z komplexného posúdenia všetkých relevantných okolností vyplýva, a to spôsobom zistiteľným tretími stranami, že skutočné centrum vedenia a kontroly uvedenej spoločnosti, ako aj správy jej záujmov sa nachádza v tomto inom členskom štáte. V prípade fyzickej osoby, ktorá nie je samostatne zárobkovo činnou osobou [nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť – *neoficiálny preklad*], by malo byť možné vyvrátiť túto domnienku, pokiaľ sa napríklad hlavná časť majetku dlžníka nachádza mimo členského štátu, v ktorom má dlžník obvyklý pobyt, alebo pokiaľ možno preukázať, že jeho hlavným dôvodom na zmenu miesta obvyklého pobytu bolo požiadať o začatie insolvenčného konania v novej jurisdikcii, a pokiaľ by sa touto žiadosťou významne poškodili záujmy veriteľov, ktorí s dlžníkom jednali pred takouto zmenou miesta.
- (31) S rovnakým cieľom zabrániť podvodnému alebo nečestnému taktizovaniu pri výbere súdu by v prípade spoločnosti, právnickej osoby alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby [fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť – *neoficiálny preklad*] nemala platiť domnienka, že centrum hlavných záujmov sa nachádza v mieste registrovaného sídla, hlavnom mieste podnikania fyzickej osoby, alebo v mieste, kde má fyzická osoba obvyklý pobyt, ak dlžník presunul svoje registrované sídlo alebo hlavné miesto podnikania do iného členského štátu počas obdobia troch mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti o začatie insolvenčného konania, alebo v prípade fyzickej osoby, ktorá nie je samostatne zárobkovo činnou osobou [nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť – *neoficiálny preklad*], presunul dlžník miesto svojho obvyklého pobytu do iného členského štátu počas obdobia šiestich mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti o začatie insolvenčného konania.
- (32) V každom prípade, ak okolnosti daného prípadu vyvolávajú pochybnosti o právomoci súdu, mal by súd od dlžníka požadovať predloženie ďalších dôkazov na podloženie jeho tvrdení a ak to umožňuje právo rozhodné pre insolvenčné konanie, umožniť veriteľom dlžníka vyjadriť sa k otázke právomoci.
- (33) V prípade že súd, na ktorý bola podaná žiadosť o začatie insolvenčného konania, zistí, že centrum hlavných záujmov sa nenachádza na jeho území, nemal by začať hlavné insolvenčné konanie.
- (34) Okrem toho by mal mať každý veriteľ dlžníka právo na účinný opravný prostriedok voči rozhodnutiu o začatí insolvenčného konania. Dôsledky každého napadnutia rozhodnutia o začatí insolvenčného konania by sa mali spravovať vnútroštátnym právom.“

6 Článok 3 uvedeného nariadenia, nazvaný „Medzinárodná právomoc“, v odseku 1 stanovuje:

„Právomoc začať insolvenčné konanie majú sudy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka (ďalej len ‚hlavné insolvenčné konanie‘). Centrum hlavných záujmov dlžníka je miesto, kde dlžník pravidelne vykonáva správu svojich záujmov a ktoré je zistiteľné tretími stranami.

V prípade spoločnosti alebo právnickej osoby sa za centrum jej hlavných záujmov považuje miesto, kde má registrované sídlo, ak sa nepreukáže opak. Táto domnienka sa uplatňuje len vtedy, ak sa registrované sídlo neprenieslo do iného členského štátu počas obdobia troch mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti o začatie insolvenčného konania.

V prípade samostatne zárobkovo činnnej osoby [fyzickej osoby, ktorá vykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť – *neoficiálny preklad*] sa za centrum hlavných záujmov považuje hlavné miesto jej podnikania, ak sa nepreukáže opak. Táto domnienka sa uplatňuje len vtedy, ak sa hlavné miesto podnikania fyzickej osoby neprenieslo do iného členského štátu počas obdobia troch mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti o začatie insolvenčného konania.

V prípade akejkoľvek inej fyzickej osoby sa predpokladá, že centrom hlavných záujmov je miesto jej obvyklého pobytu, ak sa nepreukáže opak. Táto domnienka sa uplatňuje len vtedy, ak sa miesto obvyklého pobytu neprenieslo do iného členského štátu počas obdobia šiestich mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti o začatie insolvenčného konania.“

7 Podľa článku 4 ods. 1 uvedeného nariadenia:

„Súd, na ktorý bola podaná žiadosť o začatie insolvenčného konania, bez návrhu preskúma, či má právomoc podľa článku 3. V rozhodnutí o začatí insolvenčného konania sa uvedie, na čom je právomoc tohto súdu založená, a najmä skutočnosť, či je právomoc založená na článku 3 ods. 1 alebo 2.“

8 Článok 7 ods. 1 toho istého nariadenia stanovuje:

„Ak v tomto nariadení nie je stanovené inak, insolvenčné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na území ktorého sa toto konanie začalo (ďalej len ‚štát, v ktorom sa začalo konanie‘).“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Manželia MH a NI, ktorí majú od roku 2016 pobyt v Norfolku (Spojené kráľovstvo), kde sú zamestnaní, požiadali portugalské sudy o začatie insolvenčného konania proti nim. Prvostupňový súd, na ktorý bola podaná žiadosť, vyhlásil, že nemá medzinárodnú právomoc rozhodnúť o tejto žiadosti z dôvodu, že podľa článku 3 ods. 1 štvrtého pododseku nariadenia 2015/848 centrom hlavných záujmov žalobcov vo veci samej bolo miesto ich obvyklého pobytu, ktoré sa nachádzalo v Spojenom kráľovstve, a preto sudy tohto posledného uvedeného členského štátu majú právomoc na začatie insolvenčného konania.

10 MH a NI sa proti tomuto rozsudku vydanému v prvostupňovom konaní odvolali na vnútroštátny súd a tvrdili, že tento rozsudok sa zakladal na nesprávnom výklade pravidiel formulovaných v nariadení 2015/848. Centrum ich hlavných záujmov totiž nie je v mieste ich obvyklého pobytu v Spojenom kráľovstve, ale je skôr v Portugalsku, členskom štáte, kde sa nachádza jediná nehnuteľnosť, ktorej sú vlastníkami, a v ktorom boli uskutočnené všetky transakcie a boli uzavreté všetky zmluvy, ktoré viedli

k ich platobnej neschopnosti. Takisto neexistuje žiadna súvislosť medzi miestom ich obvyklého pobytu a skutočnosťami, ktoré viedli k ich platobnej neschopnosti a ku ktorým došlo v celom rozsahu v Portugalsku. MH a NI teda navrhujú, aby bola uznaná medzinárodná právomoc portugalských súdov.

- 11 Vnútroštátny súd sa pýta na správny výklad článku 3 ods. 1 nariadenia 2015/848 a konkrétnejšie na kritériá, ktoré môžu vyvrátiť vyvrátiteľnú domnienku stanovenú týmto ustanovením pre fyzické osoby, ktoré nevykonávajú slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť.
- 12 Tento súd totiž uvádza, že pokiaľ ide o tieto fyzické osoby, odôvodnenie 30 uvedeného nariadenia uvádza, že by malo byť možné vyvrátiť túto domnienku, pokiaľ sa napríklad hlavná časť majetku dlžníka nachádza mimo členského štátu, v ktorom má dlžník miesto obvyklého pobytu.
- 13 Za týchto okolností Tribunal da Relação de Guimarães (Odvolací súd Guimarães) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú súdy členského štátu na základe nariadenia [2015/848] právomoc začať hlavné insolvenčné konanie týkajúce sa občana, ktorého jediná nehnuteľnosť sa nachádza v uvedenom štáte, aj keď tento občan, ako aj členovia jeho domácnosti majú obvyklý pobyt v inom členskom štáte, kde je tento občan zamestnaný?“

O prejudiciálnej otázke

- 14 Svojou jedinou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia 2015/848 vykladať v tom zmysle, že domnienka, ktorú stanovuje na určenie medzinárodnej právomoci na účely začatia insolvenčného konania, podľa ktorej centrom hlavných záujmov fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, je miesto jej obvyklého pobytu, je vyvrátená na základe samotnej skutočnosti, že jediná nehnuteľnosť tejto osoby sa nachádza mimo členského štátu obvyklého pobytu.
- 15 Ako vyplýva z článku 3 ods. 1 prvého pododseku nariadenia 2015/848, všeobecným hraničným ukazovateľom na určenie medzinárodnej právomoci na účely začatia insolvenčného konania je centrum hlavných záujmov dlžníka. V osobitnom prípade, keď je dlžníkom fyzická osoba, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek tohto nariadenia stanovuje vyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej centrom hlavných záujmov tejto osoby je miesto jej obvyklého pobytu.
- 16 S cieľom odpovedať vnútroštátnemu súdu treba v prvom rade spresniť zmysel a pôsobnosť pojmu „centrum hlavných záujmov“ v zmysle uvedeného nariadenia.
- 17 V tejto súvislosti treba pripomenúť po prvé, že podľa ustálenej judikatúry z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a pôsobnosť, si v zásade vyžaduje v celej Únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj jeho kontext a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou (rozsudok z 20. októbra 2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, bod 42 a citovaná judikatúra).
- 18 Keďže článok 3 ods. 1 nariadenia 2015/848 neobsahuje nijaký odkaz na právo členských štátov, pojmy, ktoré sú v ňom uvedené, sa musia vykladať autonómne a jednotne. Konkrétne keďže pojem „centrum hlavných záujmov“ je špecifikum tohto nariadenia, treba ho vykladať jednotne a nezávisle od vnútroštátnych právnych predpisov (pozri analogicky rozsudok z 20. októbra 2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, bod 43 a citovanú judikatúru).

- 19 Po druhé Súdny dvor v súvislosti s pojmom „centrum hlavných záujmov“ uvedeným v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000 rozhodol, že pôsobnosť tohto pojmu je objasnená v odôvodnení 13 tohto nariadenia, v ktorom sa uvádza, že „centrum hlavných záujmov dlžníka by malo zodpovedať miestu, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy, a ktoré by teda tretie strany mali dokázať určiť“. Súdny dvor z toho vyvodzuje, že z tejto definície vyplýva, že centrum hlavných záujmov treba určiť v závislosti od kritérií, ktoré sú jednak objektívne a jednak ich tretie strany dokážu určiť. Táto objektívnosť a možnosť určenia tretími osobami sú nevyhnutné na účely zabezpečenia právnej istoty a predvídateľnosti pri určení súdu, ktorý má právomoc na začatie hlavného insolvenčného konania (uznesenie z 24. mája 2016, Leonmobili a Leone, C-353/15 P, neuvverejnené, EU:C:2016:374, bod 33, ako aj citovaná judikatúra).
- 20 Rovnaký výklad treba použiť na určenie zmyslu a pôsobnosti pojmu „centrum hlavných záujmov“ v zmysle nariadenia 2015/848. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, v rámci tohto nariadenia, ktoré zrušilo a nahradilo nariadenie č. 1346/2000, zostáva použitie objektívnych kritérií rozhodujúce na účely zabezpečenia právnej istoty a predvídateľnosti určenia súdu, ktorý má právomoc. Okrem toho cieľom pravidiel medzinárodnej právomoci, ktoré stanovuje nariadenie 2015/848, je, ako sa uvádza v jeho odôvodnení 5, zabrániť podnetom, ktoré by strany viedli k tomu, aby majetok alebo súdne konania prenášali z jedného členského štátu do druhého v snahe získať výhodnejšie právne postavenie, čím sa poškodzuje kolektívny záujem veriteľov.
- 21 Odôvodnenie 28 tohto nariadenia v tejto súvislosti tiež prináša užitočné spresnenia, keď uvádza, že pri určovaní, či je centrum hlavných záujmov dlžníka zistiteľné tretími stranami, by sa mali osobitne brať do úvahy veriteľa a ich chápanie toho, kde dlžník vykonáva správu svojich záujmov. Použitie objektívnych kritérií, ktoré môžu tretie osoby overiť na určenie centra hlavných záujmov dlžníka, totiž musí umožniť určiť súd, s ktorým má dlžník skutočnú väzbu, a tak zodpovedať legitímnym očakávaniam veriteľov.
- 22 Preto sa centrum hlavných záujmov dlžníka musí určiť na základe celkového posúdenia všetkých objektívnych kritérií zistiteľných tretími stranami, najmä veriteľmi, na základe ktorých možno určiť skutočné miesto, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy.
- 23 Po tretie zo samotného znenia článku 3 ods. 1 prvého pododseku nariadenia 2015/848 vyplýva, že predchádzajúce úvahy platia bez rozdielu pre každého dlžníka, či už ide o spoločnosti, právnické osoby alebo fyzické osoby. Tento všeobecný hraničný ukazovateľ na určenie medzinárodnej právomoci na účely začatia insolvenčného konania, ako aj prístup založený na objektívnych kritériách, zistiteľných tretími stranami, ktorý treba prijať na účely jeho uplatnenia, teda platia *a fortiori* pre fyzické osoby, ktoré nevykonávajú slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť.
- 24 Vzhľadom na to treba spresniť, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 45 a 49 svojich návrhov, že relevantnými kritériami na určenie centra hlavných záujmov fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, sú kritériá, ktoré sa vzťahujú na jej majetkovú a ekonomickú situáciu, čo zodpovedá miestu, kde táto osoba spravuje svoje hospodárske záujmy a kde väčšina jej príjmov je poberaná a vynaložená, alebo miesto, kde sa nachádza väčšina jej aktív.
- 25 V druhom rade treba spresniť rozsah domnienky uvedenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia 2015/848. Zo samotného znenia tohto ustanovenia vykladaného vo svetle článku 3 ods. 1 prvého pododseku tohto nariadenia vyplýva, že pokiaľ sa nepreukáže opak, predpokladá sa, že fyzická osoba, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, pravidelne spravuje svoje záujmy v mieste svojho obvyklého pobytu, pretože existuje vysoká pravdepodobnosť, že toto miesto zodpovedá centru jej hlavných hospodárskych záujmov. Z toho vyplýva, že pokiaľ táto domnienka nie je vyvrátená, súdy členského štátu, v ktorom sa nachádza toto miesto pobytu, majú medzinárodnú právomoc na začatie insolvenčného konania proti uvedenej fyzickej osobe.

- 26 Článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia 2015/848 však stanovuje, že táto domnienka platí len vtedy, ak sa nepreukáže opak, a odôvodnenie 30 tohto nariadenia spresňuje, že uvedenú domnienku možno vyvrátiť napríklad vtedy, pokiaľ sa hlavná časť majetku dlžníka nachádza mimo členského štátu, v ktorom má dlžník obvyklý pobyt, alebo pokiaľ možno preukázať, že jeho hlavným dôvodom na zmenu miesta obvyklého pobytu bolo požiadať o začatie insolvenčného konania v novej jurisdikcii, a pokiaľ by sa touto žiadosťou významne poškodili záujmy veriteľov, ktorí s dlžníkom jednali pred takouto zmenou miesta.
- 27 Ako uviedol generálny advokát v bode 55 svojich návrhov, samotná skutočnosť, že okolnosti uvedené v tomto odôvodnení sú splnené, však nestačí na vyvrátenie domnienky uvedenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia 2015/848.
- 28 Hoci totiž umiestnenie aktív dlžníka predstavuje jedno z objektívnych kritérií zistiteľných tretími stranami, ktoré sa majú zohľadniť pri určení miesta, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy, túto domnienku možno vyvrátiť len na základe celkového posúdenia všetkých týchto kritérií. Z toho vyplýva, že skutočnosť, že jediná nehnuteľnosť fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, sa nachádza mimo členského štátu jej obvyklého pobytu, sama osebe nestačí na vyvrátenie uvedenej domnienky.
- 29 V prejednávanej veci žalobcovia vo veci samej okrem toho pred vnútroštátnym súdom tvrdia, že Portugalsko je nielen členský štát, v ktorom sa nachádza ich jediná nehnuteľnosť, ale aj členský štát, v ktorom došlo k transakciám a uzavretiu zmlúv, ktoré spôsobili ich platobnú neschopnosť.
- 30 V tejto súvislosti, hoci dôvod platobnej neschopnosti nie je ako taký relevantnou skutočnosťou na určenie centra hlavných záujmov fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, vnútroštátnemu súdu prináleží zohľadniť všetky objektívne skutočnosti zistiteľné tretími stranami, týkajúce sa jej majetkovej a hospodárskej situácie. V prípade, o aký ide vo veci samej, ako bolo pripomenuté v bode 24 tohto rozsudku, je táto situácia spojená s miestom, kde žalobcovia vo veci samej pravidelne spravujú svoje hospodárske záujmy a kde väčšina ich príjmov je poberaná alebo vynaložená, alebo s miestom, kde sa nachádza väčšina ich aktív.
- 31 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 prvý a štvrtý pododsek nariadenia 2015/848 sa má vykladať v tom zmysle, že domnienka, ktorú stanovuje na určenie medzinárodnej právomoci na účely začatia insolvenčného konania, podľa ktorej centrom hlavných záujmov fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, je miesto jej obvyklého pobytu, nie je vyvrátená na základe samotnej skutočnosti, že jediná nehnuteľnosť tejto osoby sa nachádza mimo členského štátu obvyklého pobytu.

O trovách

- 32 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 1 prvý a štvrtý pododsek nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že domnienka, ktorú stanovuje na určenie medzinárodnej právomoci na účely začatia insolvenčného konania, podľa ktorej centrom hlavných záujmov fyzickej osoby, ktorá nevykonáva slobodné povolanie alebo

akúkoľvek inú samostatne zárobkovú činnosť, je miesto jej obvyklého pobytu, nie je vyvrátená na základe samotnej skutočnosti, že jediná nehnuteľnosť tejto osoby sa nachádza mimo členského štátu obvyklého pobytu.

Podpisy